

V konkrétním případě činil expropriát námitky proti žádanému vyvlastnění jednak v tom směru, že není potřeba, aby v místě polohy jeho pozemku silnice vůbec se rozšiřovala, jednak že poukazoval na to, že odnětím žádaného pozemku jeho dosavadnímu hospodářskému účelu, utrpí stavební ruch, tedy jiný veřejný zájem.

Rozhodnutí obou těchto námitek, z nichž prvou uplatňováno, že veřejný zájem na zamýšleném rozšíření silnice neutrpí tím, když v jedné malé části silnice od tohoto rozšíření se upustí nebo rozšíření ono jiným směrem, kde překážek není, se provede, druhou však staven proti jednomu veřejnému zájmu jiný zájem rovněž veřejný, spadá rozhodně v pravomoc úřadů vyvlastňovacích, které zkoumajíce, zda veřejné dobro žádaný zásah v soukromovlastnickou sféru činí nutným, nejen potřebu pozemku právě žádaného pro účel vytčený zkoumatí mají, nýbrž i zájmy veřejné, zájmu silničnímu naproti stojící navzájem zvážití a vysloviti musí, který z těchto zájmů jako méně významný musí ustoupiti.

Této své povinnosti žal. úřad vycházejí z nesprávného náhledu, že otázky ty již výrokem silničního úřadu upravujícího silniční trasu jsou rozřešeny, nevyhověl, následkem čehož dospěl k nesprávnému závěru, jež odůvodňuje zrušení nař. rozhodnutí pro nezákonnost.

Č. 4147.

Státní občanství: * Příslušník býv. král. uherského, který uherského státního občanství neztratil a který nenabyl čl. státního občanství, nemá nároku dle § 40 zák. čl. L : 1879 na znovudělení čl. státního občanství.

(Nález ze dne 24. listopadu 1924 č. 17.264).

V ě c: Josef R. v L. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu vnitra o státní občanství.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á .

D ů v o d y: Podáním z 18. června 1923 zakročil st-l o z n o v u d ě l e n í zdejšího státního občanství udávaje, že byl původně po svém otci příslušníkem slovenským, neboť týž narodil se v šarišské župě a zemřel tam po 30letém pobytu v Lučenci roku 1920. St-l narodil se v Šalgotarjanu v Maďarsku, ale od roku 1898 do 1906 zdržoval se v Lučenci, kam také patřil. V roce 1906 odstěhoval se do Pálfalvy, kde bydlil do 1917, čímž ztratil své domovské právo v Lučenci, nabyv je v Pálfalvě v Maďarsku. V roce 1918 vrátil se na Slovensko a bydlí od toho času trvale v Lučenci, kde také platí daně. Podle protokolu z 9. prosince 1922 městská rada v Lučenci přislíbila přijati ho do svého svazku v případě, že dostane se mu zdejšího státního občanství.

Min. vnitra nevyhovělo nař. nyní výrokem jeho žádosti.

Stížnost do tohoto výroku podanou shledal nss bezdůvodnou. Byť i po rozumu § 3. zák. z 9. dubna 1920, č. 236 Sb., dosavadní předpisy o nabývání a pozbývání státního občanství, pokud tímto zákonem se nemění, zůstaly v platnosti, pročež také hleděti by bylo k dotyčným ustanovením zák. čl. L : 1879 — s případnými změnami oním ústavním zákonem přiveděnými — jako k dosud platným, není zde po názoru

nss-u případ, jež by bylo, jak st-l se domnívá, podle onoho zák. čl. řešiti.

Podle § 40 zák. čl. L : 1879, jež st-l má patrně na mysli, jest toho, kdo následkem propuštění ze svazku státních občanů (§ 21) nebo nepřítomností (§ 31) ztratil uherské státní občanství, k jeho žádosti znovu přijati mezi uherské státní občany, vrátí-li se na uherské území a byl-li přijat do svazku některé tuzemské obce nebo bylo-li mu přijetí to zajištěno.

Podle vlastního přednesení st-lova byl státním občanem býv. království uherského, majé domovskou příslušnost do roku 1906 v Lučenci, tudíž na území nyní slovenském, od roku 1906 do 1917 pak v Pálfalvè, na nynějším území maďarském. Poněvadž státní občanství vztahovalo se na celé území býv. království uherského, neměla změna ve st-lově domovské příslušnosti žádného vlivu na občanství to a byl jak před tím, tak i po tom státním občanem uherským.

Změna nastala teprve státním převratem a přetvořením územních a státoprávních poměrů býv. království uherského, jímž jednotlivé části státu toho nabyly k sobě navzájem povahy ciziny.

Otázkám, jež v důsledku této územní a státoprávní změny vzešly v oboru státního občanství příslušníků býv. království uherského, dostalo se se strany čsl. republiky právní úpravy speciálním úst. zákonem č. 236/20. Že by st-le bylo podle tohoto zák. kdy považovati za státního občana čsl. a že by občanství toho byl pak opět pozbyl, týž ani netvrdí, a nss neshledal v jeho přednesení momentů tomu nasvědčujících.

Pozbyl-li však svého státního občanství, pokud jde o území nyní slovenské, toliko změnami státoprávními v důsledku státního převratu, není zde případu uvedeného v cit. § 40 zák. čl. L : 1879, že by totiž byl ztratil zdejší státní občanství »propuštěním«, nebo »nepřítomností« a nemůže tudíž opřítí svého nároku na zpětvzetí do svazku zdejších státních občanů o předpis ten, mající na mysli pouze případ právě zmíněný.

Neuznal-li tedy žal. úřad nároku st-lem toliko z tohoto právního titulu k platnosti přiváděného, neporušil tím zákona a bylo zamítnouti stížnost jako bezdůvodnou.

Č. 4148.

O b e c n í v o l b y: I. Překročení lhůty stanovené v § 56 zák. č. 75/1919 pro rozhodnutí o námitkách proti volbě obecního zastupitelstva, nezbavuje úřad práva volbu zrušiti. — II. Rozhoduje o námitkách proti volbě podaných není úřad oprávněn, zjišťovati z moci úřední vady volebního řízení, které nebyly v námitkách vůbec vytýkány, a rušiti pro vady takové volbu — pokud nejde o nedostatek volitelnosti. — III. Rozhoduje o námitkách nemůže úřad přihlížeti k vadám volebního řízení, o nichž je v námitkách toliko tvrzeno, že se sběhly, o nichž není však zároveň uplatňováno, že a v jakém rozsahu mohly míti vliv na výsledek volby. — IV. V jakých mezích je úřad rozhodující o námitkách povinen zjišťovati, zda vytýkané vady řízení volebního mohly míti vliv na výsledek volby?

(Nález ze dne 24. listopadu 1924 č. 20.058).